ఈ వారం కథ

— నిర్మలాదిత్య

డాన్సింగ్ బీస్

హోటల్లో నలుదిక్కులనుంచి చప్పట్లు మ్రోగాయి. శ్రీనివాస్ మెదడుకి హాయి కొల్పించే, శరీరం గగుర్పాటు కల్గించే షాక్ తగిలింది. మనస్సంతా సంతోషంతో, కష్టపడిం దానికి ఫలితం దొరికిందన్న సంతృప్తితో నిండిపోయింది.

మరో క్విజ్ ప్రోగ్రామ్ తాను అందరూ మెచ్చుకొనేటట్లు నిర్వర్తించగలిగాడు. కార్యక్రమం ముగిసిన వెంటనే కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నవారు, ప్రేక్షకులు శ్రీనివాస్‌తో కరచాలనంచేసి 'బాగా చేశారండి', 'మంచి ప్రశ్నలు ఎన్నుకున్నారండి', 'ఎలా సంపాదించా రండీ ఇంత ఇంటరెస్టింగ్ విషయాలు' అంటూ మెప్పుకోలుగా మాట్లాడారు. అందరికీ తగిన విధంగా సమాధానం చెప్పి, హాలు బయటపడ్డాడు శ్రీనివాస్. చివర వరకు ఆగడంవల్ల అందరూ అప్పటికే హాలు వదలివెళ్ళిపోయారు. హాలు కేర్ టేకర్లు తప్పితే శ్రీనివాస్‌కి ఎవ్వరూ కనపడ లేదు. అప్పటికే రాత్రి పది అయినందువల్ల పెద్దగా జన సంచారం కూడా లేదు. హాలు దాటెంతరువాత రోడ్డు మీద దీపాలు అక్కడ దక్కడ మాత్రమే వెలుగుతున్నాయి. కాని పైన చంద్రుని వెన్నెల వల్ల మిగిలిన దీపాలు కూడా వెలగకుంటేనే బాగుండుననిపిస్తూంది. చల్లటిగాలి.

శ్రీనివాస్ సంతోషంగా ఇంటికి నడక సాగించాడు. దారిలో అప్పుడప్పుడు వస్తున్న వాసనలు ఏ పూలవై వుంటాయో అని తన్ని తాను క్విజ్ చేసుకో నారంభించాడు. దాంతో ఇంటికెళ్ళడానికి మరో మూడుమైళ్ళు నడవాలన్న ఆలోచన, దాని వలన అలసట శ్రీనివాస్ దరిదాపులకు రాలేక పోయాయి.

శ్రీనివాస్‌కి నడవడం ఇష్టమని కాదు. మరో గత్యంతరం లేదు. శ్రీనివాస్ చేసేది ఓ గవర్నమెంటు ఆఫీసులో చిన్న గుమస్తా ఉద్యోగమే. ప్రొద్దున పది నుంచి సాయంత్రం ఆరు వరకు తన ముందు వస్తున్న కాగితాలను నలుపు చేస్తూ, వాటిని వేరే సెక్షన్లుకి లేకపోతే రికార్డు రూముల లోకో పంపించడమో లేక తెప్పించుకోవడమో అనే 'కాగితాల బాల్ గేమ్' ఆడుతూ గడిపేస్తుంటాడు శ్రీనివాస్. ఆట అని అలా వర్ణించడం సరి కాదేమో. మిగిలినవారంతా అలా ఆడుతూ వుంటే తన రోల్ ఏమిటో తెలియని ఫ్లాగ్ అంపైర్‌లా గ్రౌండ్ పైకి క్రిందకి పరిగెడుతూ అలిసినప్పుడు నడుస్తూ సమయం గడిపేస్తుంటాడు శ్రీనివాస్ అనడం సబబు. దానికి కారణం శ్రీనివాస్‌కి తను చేస్తున్న ఉద్యోగం ఏ మాత్రం ఇష్టం లేకపోవడం. అలా అని మనకిష్టం

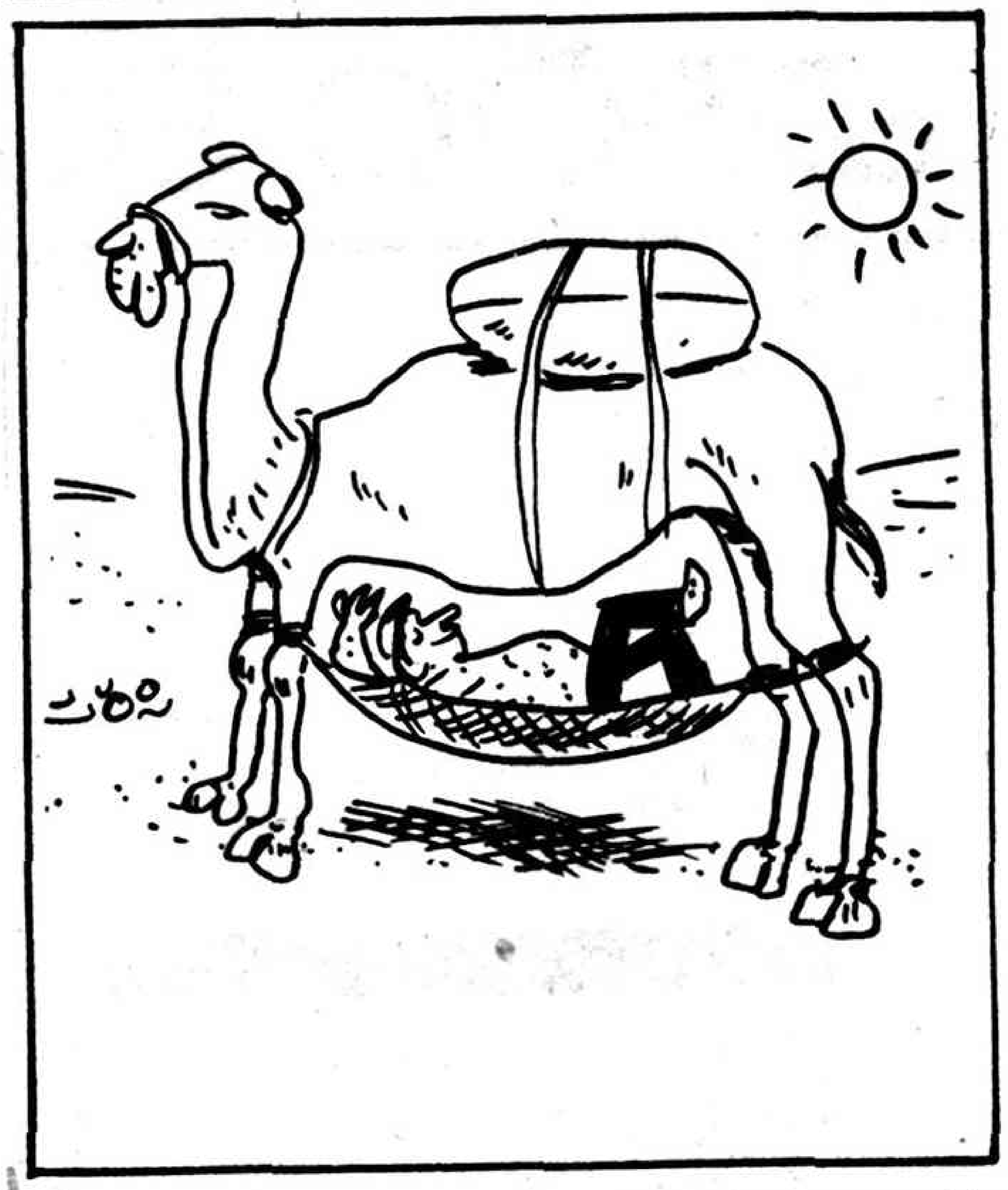

వుండే ఉద్యోగాలే దొరకడం కష్టం కదా!

శ్రీనివాస్ ఓ పెద్ద ఇంజనీర్ అవ్వాలని శ్రీనివాస్ వాళ్ళ నాన్న కోరిక. డాక్టరైతే మన కుటుంబంలోనే మొదటి డాక్టర్ అవుతాడని వాళ్ళమ్మ ఆశ. కాని శ్రీనివాస్‌కి చిన్నప్పటి మంచి స్టేజిపైన కార్యక్రమాలను నడపడం, నలుగురిని సంతోషింపచేయడం అంటే ఇష్టం.

అలా వేర్వేరు ఆశయాలు ఒకే మనిషిపైన వుండడం శ్రీనివాస్ అత్తెసరు మార్కులతో బయటపడింది. ఆ మార్కులకు తగ్గ సీటు తనకే విధంగా సంబంధం కాని ఇష్టం లేని ఆర్కియాలజీలో దొరికింది. ఆ సబ్జక్టు మరిన్ని రోజులు వర్థిల్లాలని ఆకాంక్షించే, కొన్ని వందల పెండింగు ఫైళ్ళు పేరుకపోయి వున్న డిపార్టుమెంటులో శ్రీనివాస్‌కి ఉద్యోగం దొరికింది. భార్య, ఓ పిల్లాడు–మరో రెండు క్వాలిఫికేషన్లు కూడా ఉద్యోగంతో పాటు త్వరలోనే అందుకున్నాడు.

కాని ఉద్యోగంలో చేరినా, శ్రీనివాస్ మనస్సు ఊరికే వుండలేకపోయింది. ఉద్యోగం చేస్తూనే నాటకాలు వేస్తున్న రాయుడు, అలానే కవిత్వం వ్రాస్తున్న కాళిదాసు తనకో స్ఫూర్తినిచ్చారు. తనూ మెల్లగా తీరికచేసుకొని క్విజ్ ప్రోగ్రాములు కండక్టు చేయడం మొదలెట్టాడు. మొదట స్కూళ్ళలోను, తర్వాత కాలేజీలలోను మంచి క్విజ్ మాస్టర్‌గా పేరు సంపాదించగలిగాడు.

శ్రీనివాస్‌కి ఇలా సాయంకాలాలలో తనకు సమయం గడిచిపోవడం ఆనందంగానే వున్నా, భార్యామణి దగ్గర మాత్రం చివాట్లు తప్పడం లేదు. దానికి కారణం తన ఏకైక సంతానం బుజ్జిగాడి చదువే.

ఇవ్వాళ కూడా శ్రీనివాస్ ఇంటికి చేరేసరికి ఇంట్లోని వాతావరణం శ్రీనివాస్ సంతోషాన్ని సగం తినేసింది. పిల్లవాడు ఏడ్చి ఏడ్చి నిద్ర పోతున్నాడు. వాడికి ప్రోగ్రెసు కార్డు ఇచ్చారు. అన్నిట్లో డెబ్బై శాతం పైనే వచ్చాయి. కాని క్లాసులో 35 రాంకట. అది వాళ్ళమ్మ అసంతృప్తికి కారణం. వాడి నిద్దట్లో ఎక్కిళ్ళు ఆ అసంతృప్తికి ఫలితం.

శ్రీనివాస్‌కి బుజ్జిగాడి ప్రశ్నలు జ్ఞాపకానికి వచ్చాయి. 'ఎందుకు ఇదే సమాధానం ఐదుసార్లు వ్రాయడం'. 'అది హోం వర్కు' అని తాము సమాధానపర్చ ప్రయత్నించడం. స్కూల్లో కనీసం ఏడు గంటలు చదివించి మరో ఏడు గంటలు ఇంట్లో పనిచేయాలని ఆశించడం మంచిదేనా? ఇంతకీ బుజ్జిగాడు చదువుతున్నది ఒకటో తరగతే.

తన కళ్ళ ఎదురుగానే ఓ పర్సనాలిటీని చిత్రవధ చేయడం తాను గమనించానని పించింది శ్రీనివాస్‌కి. రెండేళ్ళవరకు కావలసినంత తీరికతో అమ్మ నాన్నలతో ఆడుకున్న బుజ్జిగాడు మూడో ఏట్లో పడేసరికే స్కూలు, పుస్తకాలు, హోం వర్కు అంటూ వాడికి తీరిక లేకుండా ఓ వాతావరణం సృష్టించారు. వాడు ఆ వాతావరణంలో వుండి తన మనస్సుకు అర్థం కాని ప్రశ్నలు వేస్తే వాటిని టీచర్లు తన భార్య తనూ అందరూ కలిసి అణచివేశారు. వాటికి జవాబిస్తే వాడు చేయాల్సిన పనులు వెనకపడ్తాయని వాడ్ని బెదిరించినా, అస్సలు వాటికి సమాధానాలు తమ దగ్గర లేవనే విషయం తమ మనస్సులో పైకి రానీయకుండా కొట్టుకుంటున్నామని శ్రీనివాస్‌కి అనిపించింది.

శ్రీనివాస్‌కి తన బాల్యం గుర్తుకొచ్చింది. కనీసం తనకు బాల్యపు తీపి గుర్తులన్నా వున్నాయి. ఈ తరం వాళ్ళు వాటికి కూడా నోచుకోలేదు. పుస్తకాలవల్ల శారీరక బరువు, తల్లిదండ్రుల వల్ల మానసిక వత్తిడులు వారి బాల్యాన్ని ఓ చేదు అనుభవంగా మార్చేస్తున్నాయా? 'కాచ్ దెమ్ యంగ్' అనడం బాగుందికాని,, తాము డిగ్రీలో పడవలసిన బాధలు,కాంపిటీషన్లు ఒకటో తరగతిలోనే పెట్టడం ఎంతవరకు సమంజసం?

శ్రీనివాస్‌కి తన ఇష్టాలు, తన సన్నిహితుల ఆక్టివిటీస్ గుర్తుకొచ్చాయి. ఇప్పుడున్న పరిస్థితిలో ఎంతమంది తాము చేస్తున్న ఉద్యోగాలు బాగా నచ్చి వాటితో సంతృప్తిపడగల్గుతున్నారు? ఇంతమంది ఇంజనీర్లు, డాక్టర్లు, బాంక్ ఆఫీసర్లు అవ్వడానికి ప్రయత్నించడం, వారికి ఆ ప్రొఫెషన్‌పై గల ఇష్టమా? ఒకవేళ ఈ డాక్టర్ల, ఇంజనీర్ల, బాంక్ ఆఫీసర్ల జీతాలు ఓ ఫ్యాక్టరీ కంటే తక్కువ చేస్తే ఎంతమంది ఆ ఉద్యోగాల కోసం ప్రాకులాడుతారు? ఎంతమంది ఫ్యాక్టరీ కార్మికుడు కావడానికి సుముఖత చూపిస్తారు? అస్సలు ఎంతమందికి తాము చేస్తున్న ఉద్యోగాలపై చాయిస్ వుంది? చేతికేది వస్తే అది తీసుకోవడమే తప్పితే, తను,తనవంటి వారు ఉద్యోగం చేస్తూనే తమకిష్టమైన కార్యక్రమాల కోసం సమయం వెదుక్కోవడం అటు ఉద్యోగానికి ఇటు తమ వ్యాపకాలకు న్యాయం చేయకపోవడం ఎంత శోచనీయం! శ్రీనివాస్ మనస్సు ఆలోచనలతో నిండిపోయింది.

శ్రీనివాస్ ప్రశాంతత కోసం తన క్విజ్ బాంక్ కోసం మరికొన్ని ప్రశ్నలు సేకరిద్దామని కొన్ని పుస్తకాలు ముందేసుకొని కూర్చున్నాడు. భార్య భోజనం అయిపోవడంతో ఆ రోజు మాటలు చెప్పేసి, "నిద్ర వస్తూంది, మీరెలాగూ ఇప్పుడే రారుగా" అంటూ నిద్రకుపక్రమించేసింది.

పుస్తకాలు తిరగేస్తుంటే "కలెక్టివ్ నౌన్సు' కనిపించాయి. ఇంగ్లీషు ఓ తమాషా భాష. ద్రాక్షగుత్తి 'బంచ్ ఆఫ్ గ్రేప్సు' అయితే సింహాల గుంపు 'ప్రైడ్ ఆఫ్ లయన్సు'. ఇవి క్విజ్ అడిగితే భాగుంటుందని ఆ లిస్టులో వున్న మరికొన్ని పదాలు చదవసాగాడు శ్రీనివాస్ ... 'పేక్ ఆఫ్ వుల్వ్స్' ... 'స్వార్మ్ ఆఫ్ బీస్' ... 'కాలొనీ ఆఫ్ ఆన్ట్స్' ... ఆగిపోయాడు శ్రీనివాస్. కాలొనీ ఆఫ్ ఆన్ట్సు. కలొని, బ్రిటిష్ కలోని యలీస్‌ను గురించిన జ్ఞాపకాలు గుర్తుకు తెప్పించాయి

కథా తరంగాలు

స్వరాజ్యమూ - దారం పోగూ

గాంధీగారి దృష్టిలో చిన్న విషయం అంటూ ఏదీ లేదు. 'కాదేదీ కవిత కనర్హం' అన్నట్టుగా - నిర్లక్ష్యం చెయ్యదగ్గది ఏదీ లేదని ఆయన ఉద్దేశం. ద్రవ్యానికి సంబంధించిన విషయాలయితే ఇక చెప్పనవసరం లేదు.

గాంధీగారు వార్ధా ఆశ్రమంలో వుండే రోజుల్లో ఒకసారి అనారోగ్యం చేస్తే కొన్నాళ్ళు విశ్రాంతి తీసుకోమన్నారు డాక్టర్లు. అందుచేత - మిగతా కార్యక్రమాలు వాయిదావేసుకుని నూలు వడకడం మాత్రం చేస్తూండేవారు. ఇందుకు కావలసిన ఏకులను కూడా ఆయన స్వయంగా తయారుచేసుకునేవారు. ఏకులు తయారుచేసుకున్న తర్వాత వాటిని ఆయన ఒక కాగితంలో పెట్టి దారం చుట్టుకునేవారు. అయితే ఒకరోజున ఏకులు చుట్టే కాగితానికి చుట్టే దారం ముక్క కనబడలేదు. ఎవరో అజాగ్రత్తగా వుండడం వలన ఆ దారంముక్క కాస్తా ఎటో పడిపోయింది. అది గమనించి ఆశ్రమంలో వున్న 'మనోహర్ దివ్యా' అనే ఆయన ఏకులను చుట్టడానికి మరో దారం ముక్క తెచ్చియిచ్చారు.

కాని — దానిని తీసుకోడానికి గాంధీగారు ఒప్పుకోలేదు. 'నాలంటివాడు ఆ దారం పారేసుకోడానికి వీలు లేదు. ఆ దారం ఎక్కడ పడిపోయిందో వెదకండి'- అన్నారు. ఆశ్రమంలోని వారందరూ అన్ని పనులూ మానేసి - నానా బాధాపడి మొత్తానికి ఆ దారం ముక్కను వెదికి పట్టుకున్నారు. ఆ దారం ముక్కను చూచేసరికి గాంధీగారి ప్రాణం లేచివచ్చింది. '- ఈ దారం ముక్కను పారేసుకోగలిగితే స్వరాజ్యాన్నే పోగొట్టుకోగలిగివుండేవాడను' అన్నారట ఆయన

ఇలాంటిదే మరో కథ. 1936 సం. ప్రాంతాల్లో గాంధీగారు అఖిలభారత హిందీ సాహిత్య సమ్మేళనానికి అధ్యక్షులుగా వుండవారు. ఒకసారి వార్ధా ఆశ్రమంలో ఇందుకు సంబంధించిన 'స్థాయి సమితి' సమావేశం జరుగుతోంది. సమావేశం మధ్యలో ఒక ఆశ్రమవాసిని అక్కడికి వచ్చి గాంధీజీ చెవిలో "బాపూ! గోధుమ పిండి అయిపోయింది" అని అంది. సమావేశం అనంతరం అందరికీ ఆశ్రమంలోనే భోజనాలు కాబట్టి గోధుమపిండి వెంటనే కావాలి. ఆశ్రమంలో వంటకు కావలసిన దినుసులన్నీ నిలువ చేసి వుంచే 'స్టోర్ రూమ్' తాళాలు గాంధీగారి దగ్గరే వుండేవి. అవి దుర్వినియోగం అవకుండా వుండడం కోసం ఏ రోజు కారోజు ఆయనే తూచి ఇస్తూండేవారు. అందుచేత గాంధీజీ సమావేశం మధ్యలో హడావిడిగా లేచిపోయి — స్టోర్ రూమ్‌కు వెళ్లి జాగ్రత్తగా సామానులన్నీ తూచి యిచ్చి, మళ్లీ సమావేశానికి వచ్చారు "- నేను ఆశ్రమం స్టోర్ కీపర్‌ని కదా! ఆ బాధ్యత కూడా నెరవేర్చాలి మరి -" అంటూ ఇదంతా చూచి నోరు వెళ్లబెట్టడం సమావేశానికి వచ్చిన వారివంతు అయింది.

కోడూరి శ్రీరామమూర్తి

కోరమాండల్
సిమెంట్స్ లిమిటెడ్ వారి భీమ సిమెంట్

శ్రీనివాస్‌కు. అన్నట్లు ఇప్పటి ఈ చదువు, విద్యాశిక్షణ విధానం బ్రిటిష్ లెగసీనే కదా. వారు మన దేశాన్ని వదిలేసింతరువాత ఏమైనా మార్పులు వచ్చాయా?

బ్రిటిష్ వారికి కావలసినది మంచి క్లర్కులు. అహర్నిశము పనిచేసే తేనెటీగల లాగా చీమల వంటి మనుషులు. ఆలోచనాశక్తిని ఉపయోగించని మరమనుషుల వంటి కలోనియల్సు. రాణి చీమ, రాణి తేనెటీగ గూడు వదలి బయటికిరానట్టే బ్రిటిష్ వాళ్ళు కూడా తమ తమ హర్మ్యాలలో భవంతులలో కూర్చుని పని మనుష్యులతో పని చేయించుకున్నారు.

మరి ఈనాటి పరిస్థితి ఏమిటి? ఎవరి కోసం ఇప్పటి ఈ విద్యాశిక్షణా వ్యవస్థను పొడిగించాలి? మరోసారి ఆలోచించాడు శ్రీనివాస్. చదువంటేనే కేర్ చేయకుండా బలాదూర్‌గా తిరిగిన తన క్లాస్‌మేట్లు కొందరు గుర్తుకువచ్చారు. ఇప్పుడు వారంతా ఎక్కడున్నారు? దాదాపు వారందరూ కార్లలో తిరుగుతూ వున్నారు. తాము కనపడకుండా పెద్ద పెద్ద మేడలలో వుంటున్నారు. రాణి తేనెటీగల లాగా మంచి పవర్‌ఫుల్ పొజిషన్లలో వున్నారు. వారికి చదువు అవసరం లేదు. వారి తల్లిదండ్రులు అప్పటికే రాణి తేనెటీగలు. వారి క్రింద పనిచేయడానికి పని చీమలు, పని తేనెటీగలను శిక్షణ సంస్థలు తయారుచేస్తూనే వుంటాయి అప్పటికీ, ఇప్పటికీ.

మొన్న టి.వి.లో చూసిన తేనెటీగలపై డాక్యుమెంటరీ ఒకటి గుర్తుకొచ్చింది. ఆ డాక్యుమెంటరీలో తేనెటీగలు - పనిచేసే తేనెటీగలు ఎలా మిగిలిన తేనెటీగలకు తేనె గురించిన సమాచారం అందచేయడానికి కొన్ని పేటర్నులు వచ్చేటట్లు డాన్సు చేస్తాయో చూపెట్టారు. అవి తనలాగా పనిచేస్తూనే ఏదో మనస్సుకిష్టం కల్గించేటందుకు నాట్యం చేస్తున్నాయని పించాయి శ్రీనివాసుకి.

ఈ విద్యాశిక్షణ బాగాలేదు. నిజమే. రేపే బుజ్జిగాడ్ని ఈ ఇంగ్లీషు మీడియా స్కూల్లో నుంచి తీసేసి, వాడి కనుగుణంగా నేనే ఇంట్లో చదువు చెప్తే ఎలా వుంటుంది. దానికి ధైర్యం కావాలి. నా బుజ్జిగానికి తన స్వశక్తిమీద నిలబడగలిగే కాన్ఫిడెన్సు ఇవ్వగల్గాలి. చేయగలనా నేను... ఆలోచనలతోనే శ్రీనివాస్ నిద్రలోకి జారుకొన్నాడు.

మరుసటి రోజు పొద్దున ఆఫీసుకు తయారవుతుంటే భయపడుతూ బుజ్జిగాడు ప్రోగ్రెస్ కార్డు తెచ్చి చేతికిచ్చాడు. సంతకం పెడ్తూంటే, "బుజ్జిగాడికి సరిగా మార్కులు రాలే దండి. మీకా ప్రోగ్రాముల పిచ్చి. వాడి కివ్వాళ నుంచి ట్యూషన్ పెట్టాలనుకుంటున్నాను. ఏమంటారు?" అంటూ వంటగదిలో నుంచి శ్రీనివాస్ భార్య కేకవేసింది.

"సరే" అన్నాడు శ్రీనివాస్. ◆

"ప్రపంచంలో వున్న వాస్తవిక అనుభవాలను దూరంగా వుంచటానికి ప్రయత్నించే సాహిత్యం మన అవసరాలను ఎప్పటికీ తీర్చలేదు. శృంగారం మానవ జీవితంలోని ఒక అంగము మాత్రమే. ఈ శృంగారమే ప్రధాన విషయంగా గల సాహిత్యం ఏ జాతికీ, ఏ యుగానికీ కూడా గర్వకారణంగా నిలబడలేదు. అది మంచి సాహిత్యము అని అనిపించుకోదు కూడాను"

- ప్రేమ్‌చంద్.

సేకరణ: తవుటు వెంకటనారాయణ, సిరిసిల్ల.

మీ కోసం

వలపు తీరేనేని వనజాక్షి అధరంబు
ములక పంటిగిజరు, ముష్టి రసము
చింత పొంత యగును జీడి సమానమౌ
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

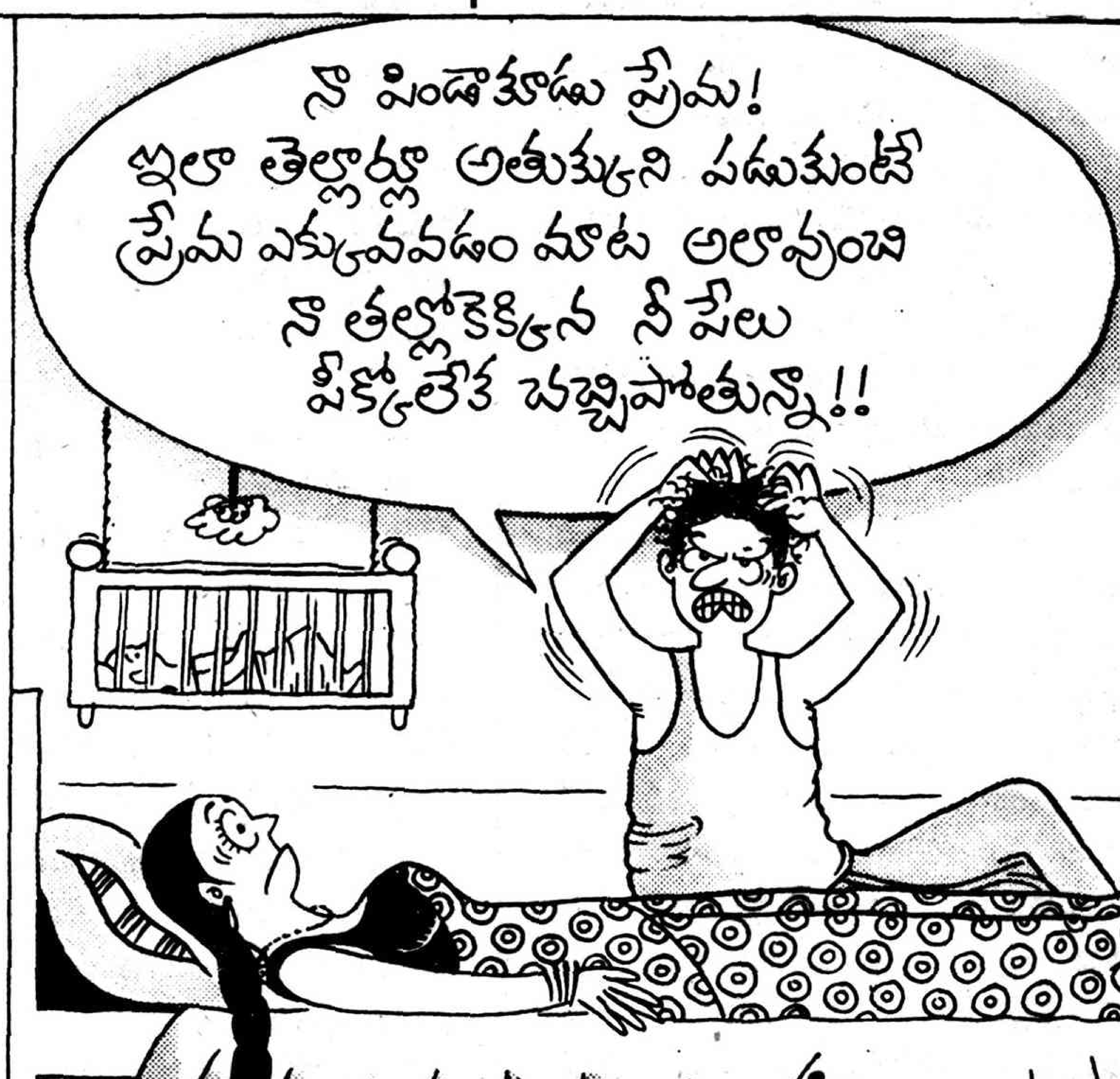

మీ ఆహ్లాదం కొరకు ఈ శీర్షికను సమర్పిస్తున్నవారు:

- ఫిక్స్‌డ్ డిపాజిట్లు పద్ధతి
- అద్దె కొనుగోలు పద్ధతి
- లీజు పద్ధతి

NAGARJUNA FINANCE

నాగార్జున ఫైనాన్స్ లిమిటెడ్

నాగార్జున హిల్స్, హైదరాబాద్-500 482. ఫోన్: 228654, 37389, 228157.

Imageads - 91